

NETRADICINĖS AUGALINĖS ŽALIAVOS (TOPINAMBŲ, MOLIŪGŲ, DAIGINTŲ SĖKLŲ) AUGINIMAS IR JOS PANAUDOJIMAS MAISTO PRODUKTŲ GAMYBAI

Nr. 1PM-PV-11-1-006639-PR001

Skirta parama: 299999,63 Lt

Projekto pradžia: 2012 metų kovo mėn.

Projekto pabaiga: 2015 metų vasario mėn.

Projekto vadovė – prof. dr. H. Danilčenko.

Projekto administratorė – dr. Ž. Juknevičienė.

Projekto vykdytojai – ASU Agronomijos fakulteto Sodininkystės ir daržininkystės katedros prof. dr. E. Jarienė, dr. J. Kulaitienė, dr. J. Černiauskienė, dokt. E. Juknevičienė, dokt. S. Žaldarienė, ūkininkai I. Stragytė ir P. Tiknevičius.

Pastaruosiu metu sparčiai didėja visuomenės susidomėjimas sveika gyvensena bei maisto nauda sveikatai. Vartotojai vis noriau perka naujus, padidintos maistinės vertės produktus. Turtingame daržovių asortimente atsiranda ir netradicinių, nors jų perdirbamas kiekis mūsų šalyje palyginti dar nedidelis. Lietuvoje nėra gaminami produktai praturtinti moliūgų minkštimo miltais, kurie turtingi vitaminais, maistinėmis skaidulomis ir aminorūgštimis, topinambų gumbų miltais, išsiskiriančiais gausia vitaminų, mineralinių medžiagų įvairove bei retu biologiškai vertingu junginiu – inulinu. Perdirbėjai kaip žaliavas retesnių/netradicinių daržovių „deja“ pakankamai neįvertina.

Projekto tikslas – skleisti netradicinių augalinių žaliavų panaudojimo ir taikymo galimybių aukštesnės pridėtinės vertės žemės ūkio ir maisto produktų gamybai mokslo žinias ir inovacijas. Siekti sklandžios žemės ūkio ir kaimo raidos, didinant aukštesnės pridėtinės vertės žemės ūkio ir maisto produktų gamybą, išplečiant mokymo ir mokslo žinių ir pažangios praktikos sklaidos veiklą žemės ūkyje.

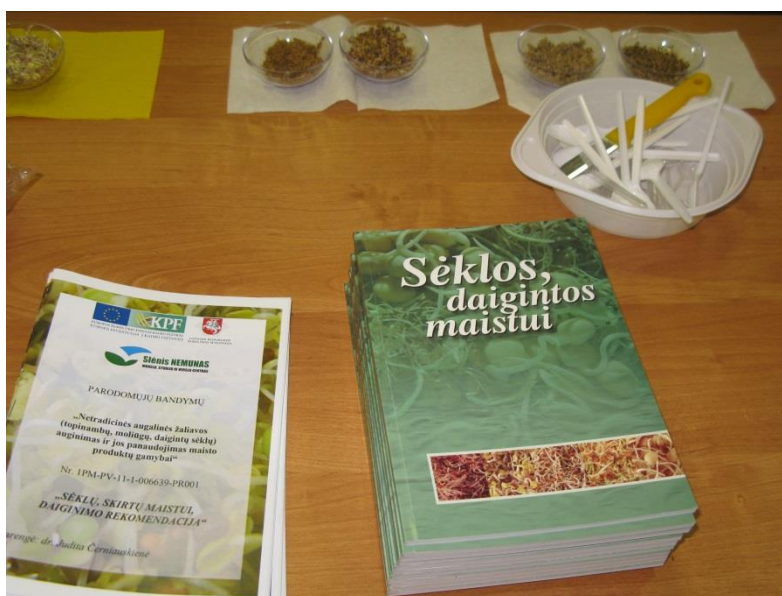
Projekto uždaviniai:

- Skleisti informaciją apie aukštesnės pridėtinės vertės žemės ūkio ir maisto produktų gamybą.
- Rekomenduoti ūkininkams ir vartotojams dažniau taikyti inovatyvias technologijas auginant ir, ypač, minimaliai perdirbant topinambus, moliūgus, maistui daiginant įvairias sėklas.

ASU Žemės ūkio ir maisto instituto mokslininkų grupė jau eilę metų tiria netradicinės žaliavos cheminę sudėtį, jų laikymo bei perdirbimo būdus ir galimybes. Tirtos įvairios topinambų ir moliūgų veislės, įvertinant cheminės sudėties kitimą bei nuostolius skirtingomis laikymo sąlygomis. Atliktais tyrimais padarytos išvados ir pateiktos preliminarios rekomendacijos. Nustatyti biologiškai aktyvių medžiagų kiekiai bei atlikta veislių palyginamoji analizė, pateiktos rekomendacijos dėl netradicinės žaliavos, turtingiausios nepakeičiamosiomis amino rūgštimis bei kai kuriais mikro-makroelementais, panaudojimo maisto produktų praturtinimui. Šiais klausimais kasmet rengiama lauko dienų, publikuojami moksliniai ir populiarūs straipsniai Lietuvos bei užsienio šalių

leidiniuose. Projekto įgyvendinimui suformuota patyrusių specialistų komanda. Parengtas projekto pagrindinių darbų planas.

Parodomieji auginimo bandymai yra įrengti 2 rajonuose (Alytaus ir Vilniaus apskrityse) ūkininkų ūkiuose (kiekvieno parodomąjo bandymo plotas 0,2-0,5 ha). Vienas, minimalaus žaliavų perdurbimo ir demonstravimo bandymas yra vykdomas ASU Žemės ūkio ir maisto institute. Projekto viešinimui paruošti 3 aiškinamieji standai. Projekto vykdymo metais iš viso bus surengta 18 lauko dienų, 18 seminarų ūkininkams, tame tarpe 3 seminarai žemės ūkio srities konsultantams, profesinių mokyklų ir kolegijų dėstytojams. Jau išleisti 3 informaciniai lapeliai, paskelbti 3 straipsniai respublikinėje spaudoje, parengtos 2 rekomendacijos ūkininkams. Šiais rezultatais galės pasinaudoti 200 galutinių naudos gavėjų. Pasibaigus projektui pažangios technologijos ar atskiri technologinio proceso fragmentai bus diegiami 40 ūkių.

Seminarų ir lauko dienų dalomoji medžiaga

Lauko diena Stragių ūkyje (2013 08 mėn.)

dr. J. Černiauskienė lauko dienoje Stragių ūkyje (2013 08 mėn.)

dr. J. Černiauskiene lauko dienoje Stragių ūkyje (2013 08 mėn.)

Lauko diena Stragių ūkyje (2013 08 mėn.)

Jaunoji ūkininkē I. Stragyte demonstruoja (Cucurbita mochata) moliūgo vaisių

Lauko diena Bابتuose apie topinambus (2013 08 mėn.)

Ūkininkas P Tiknevičius tarp topinambų per lauko dieną Babtuose (2013-08 mėn.)

Topinambų gumbų produktų demonstravimas parodoje „Sprendimų ratas“, 2013

(prof. Danilčenko, ūkininkė I. Tiknevičienė)